PRAVA LGBTIQ+ OSOBA

I INSTITUCIJE KOJE POMAŽU U OSTVARIVANJU PRAVA U REPUBLICI SRBIJI

Pravo na identitet i privatnost su vaša neotuđiva prava, a zadatak sistema podrške je da vam osigura pomoć i tretira vašu bezbednost kao primarni cilj.

Iako seksualna orijentacija, rodni identitet, rodno izražavanje ili polne karakteristike nisu direktno navedeni u Ustavu Republike Srbije, Ustav **zabranjuje diskriminaciju po bilo kom osnovu i na osnovu ličnog svojstva**, pa su tako prava LGBTI+ osoba osigurana zakonom Republike Srbije.

Niko vam ne može uskratiti pravo na obrazovanje, zaposlenje, zdravstvenu zaštitu i stanovanje, niti vas može primorati da javno govorite o svojoj seksualnoj orijentaciji i rodnom identitetu.

POLICIJA

Policiji se podnosi **prijava za nasilje, nasilje u porodici, zločin iz mržnje i/ili govor mržnje**

ŠTA POLICIJA MOŽE DA UČINI

- Podnosi **izveštaj Tužilaštvu** radi pokretanja kaznenog postupka
- Protiv počinioca pokreće **prekršajni postupak**
- Podnosi **zahtev za hitnu zaštitnu meru** sudu u slučajevima nasilja u porodici

ŠTA DA URADITE AKO POLICIJA NE ZAŠTITI VAŠA PRAVA

- Podnesite prigovor Ombudsmanu Republike Srbije
- Ako policija zloupotrebi svoj položaj prilikom prijavljivanja, podnesite pritužbu u bilo kojoj organizacionoj jedinici Ministarstva (policijskoj stanici, policijskoj upravi ili policijskoj ispostavi)

TUŽILAŠTVO REPUBLIKE SRBIJE

Tužilaštvu se podnosi **prijava za nasilje, nasilje u porodici, zločin iz mržnje i/ili govor mržnje**

ŠTA TUŽILAŠTVO MOŽE DA UČINI

- Podnosi tužbu relevantnom sudu

ŠTA DA URADITE AKO TUŽILAŠTVO NE ZAŠTITI VAŠA PRAVA

- U slučaju da Tužilaštvo odbaci slučaj ili se ne oglasi, možete podneti pritužbu Zaštitniku građana

POVERENIK ZA ZAŠTITU RAVNOPRAVNOSTI

Povereniku se podnosi **prijava za diskriminaciju u svim sferama života (u školi, na radnom mestu, u bolnici, u banci, u turističkoj agenciji), za uznemiravanje i/ili seksualno uznemiravanje**

ŠTA POVERENIK ZA ZAŠTITU RAVNOPRAVNOSTI MOŽE DA UČINI

- Iskazuje mišljenje o diskriminaciji i daje preporuku po kojoj počinilac treba da postupi u određenom roku
- U slučaju da počinilac ne postupi po preporuci, Poverenik može izreći opomenu i o tome obavestiti javnost.

ZAŠTITNIK GRAĐANA (OMBUDSMAN)

Zaštitniku građana se podnosi **prijava diskriminacije od strane državne uprave, jedinica lokalne samouprave i drugih organa i organizacija koje imaju javna ovlašćenja** (diskriminacija u svakoj sferi života, policijsko nasilje, povreda ljudskih prava od strane institucija)

ŠTA ZAŠTITNIK GRAĐANA MOŽE DA UČINI

- Iskazuje mišljenje o diskriminaciji i daje preporuku po kojoj institucija koja je prekršila prava treba da postupi
- U slučaju da počinilac/institucija ne postupi po preporuci, Zaštitnik građana pokreće postupak koji za rezultat može imati kažnjavanje institucije

RELEVANTNI SUDOVI

Sudovima se podnosi **tužba za diskriminaciju u svim sferama života, nasilje u obitelji, uznemiravanje, kršenje ljudskih prava**

ŠTA SUDOVI MOGU DA UČINE

- Donose presudu u korist tužioca
- Odobravaju zahtev za naknadu za pretrpljenu patnju
- U slučaju nasilja u porodici, sud može izreći hitnu zaštitnu meru - udaljavanje nasilnika iz kuće i zabranu približavanja kući žrtve

ŠTA DA URADITE AKO SUDOVI NE ZAŠTITE VAŠA PRAVA

- U slučaju da niste zadovoljni presudom suda, prijavu možete podneti Žalbenom sudu
- U slučaju da ne primite efikasnu zaštitu na domaćem nivou, možete podneti pritužbu Evropskom sudu za ljudska prava

EVROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

Žalba se podnosi tek nakon što iscrpite sve pravne lekove koji mogu rešiti situaciju na koju se žalite (uključujući podnošenje tužbe sudu, podnošenje žalbe, ako je dozvoljeno, višem sudu i/ili podnošenje ustavne žalbe Ustavnom sudu Srbije).

Zadatak suda je da obezbedi da države poštuju prava i garancije prema Konvenciji o ljudskim pravima.

CIVILNA DRUŠTVA KOJA POMAŽU ZAJEDNICI

Pomažu, informišu i prate vas u ostvarivanju prava.

Da se zna!

- Pruža besplatnu pravnu podršku (pravni saveti, sastavljanje i podnošenje krivičnih prijava, pritužbi itd.) osobama koje su bile izložene anti-LGBT+ diskriminaciji

ReGeneracija

- ReGeneracija nudi savetovanje pojedincima iz LGBTIQ+ zajednice koji su zavisnici od droga, kao i pravno savetovanje u vezi sa drogom i prestupima koji se odnose na posedovanje droge

Komitet pravnika za ljudska prava - YUCOM

- YUCOM pruža besplatnu pravnu pomoć žrtvama kršenja ljudskih prava i pravno zastupanje pred sudovima široj populaciji čija su ljudska prava ugrožena i narušena

Geten

- Geten nudi besplatno savetovanje i besplatne pravne savete, ali ne zastupa u sudskim postupcima. Uglavnom trans i gej ljudi traže njihove usluge.

Ako vam je potrebna pomoć,
želite da prijavite bilo koju vrstu nasilja ili diskriminaciju
ili su vam potrebne dodatne informacije, posetite
you-are-heard.org

ERA LGBTI Equal Rights Association for Western Balkans and Turkey
WORLD BANK GROUP